

ARYJAŃSKI (65) *ai*

a- : ae- (64 : 1); -rr- : -r- (45 : 20); -ya- : -ia- (59 : 6).

Oba a prawdopodobnie jasne; a nagłosowe pisane dużą literą.

Sł stp, Cn brak, Linde XVIII w.

sg m N aryjański (5). ◊ *G* aryjański(e)go (2). ◊ *A* aryjański (1), aryjański(e)go (4). ◊ *f N* aryjańską (2). ◊ *G* aryjański(e)j (8). ◊ *A* aryjańską (6). ◊ *I* aryjańską (6). ◊ *n N* aryjański(e) (4). ◊ *G* aryjański(e)go (1). ◊ *D* aryjański(e)mu (1). ◊ *A* aryjański(e) (2). ◊ *I* aryjańskim (3). ◊ *L* aryjańskim (1). ◊ *V* aryjański(e) (4). ◊ *pl N m* aryjańscy (8). *subst* aryjański(e) (3). ◊ *D* aryjańskim (3). ◊ *A m pers* aryjański(e) (1). *subst* aryjański(e) (1). ◊ *I m* aryjańskimi (1). ◊ *L* aryjańskich (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVIII w.

Przymiotnik od „aryjan” [Arrianus Lac śr] (65) : OrzRozm Gv; Felix kápłany Arryáńkie wypędził będąc Papieżem BielKron 157, 157, 157v, 158v; OrzQuin M3v; ProtOdm Cv; Nie wípominam tu błędu nowo wkrzeźzonego Ariáńkiego RejPos 294v; A to iest fałsz wielki/ y bluznierstwo Arryáńkie. SkarJedn 285, d8, 20, 126, 127; fyn iego Rycháredus [...] Arryáńką złość porzucił SkarŻyw 368, 58 [3 r.], 87, 89 [3 r.], 368 [2 r.], 388 (14); CzechEp 94, 324; LatHar 375; Iákoż y Nowokrzczeńcy nie zániecháli tu przydáć Ariáńkiey glozy. WujNT 374, 428, 453; SkarKaz 276a, 486a [2 r.]; SkarKazSej 680b, 687b.

W charakterystycznych połączeniach: aryjański bład (2), fałsz (2), zdrada, złość.

Wyrażenia: »heretyctwo aryjańskie; aryjańskie heretyctwo« (1 : 1): krol Ermigildus fyn Liwigildá krolá Wiflygotow przez nawielebnieyfze^o mężá Leándrá Bifkupá Hifzpáleńkie^o od Heretyctwá Arryáńkiego do wiary powfzechney náwrocony iest. SkarŻyw 368, 391.

»kacerstwo aryjańskie; aryjańskie kacerstwo« (5 : 1): WujJud 24; gdzie fię rozliczne kácerftwá Arryáńkie szerzeły SkarJedn 110, 27; SkarŻyw 58, 384, 390.

»nauka aryjańska, aryjańska nauka« (1 : 1): PRzetoż fię brzydżimy náuką niezbożną Aryáńką WujJudConf 69v; SkarŻyw 390.

»sekta aryjańska; aryjańska sekta« (8 : 4): WAlens Cefarz [...] był zaráżon fektą Arryáńką. BielKron 157v, 156v, 157, 162, 163 [2 r.], 165, 166; WujNT 724; PowodPr 31, 32, 55.

»wiara aryjańska; aryjańska wiara« (1 : 2): GrzegRóżn Bv; SkarŻyw 391; Itará onę dawno zefzłą Aryáńką wiare ná plác wytoczyli ReszPrz 77.

Szeregi: »kacerski i aryjański«: żeby iad fwoy kácerfki y Arryáńki/ rozśiáć beśpiecznie mogli. SkarŻyw 389.

»aryjański abo nowokrzczeński«: áby Aryáńcy ábo Nowokrzczeńcy Miniřtrowie mieyfćá tu w Koronie nie mieli. PowodPr 36.

Synonim: nowokrzczeński.